

4. KSE Institute. Аналітичний звіт про збитки житлової та цивільної інфраструктури України внаслідок війни (станом на вересень 2025). Київ: KSE, 2025. 34 с.
5. Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України...: Закон України від 23.02.2023 № 2923-IX. Відомості Верховної Ради України. 2023. № 18. Ст. 102.
6. Центр економічної стратегії. Фінансування відбудови: джерела, механізми, виклики. Аналітичний звіт. 2024. 45 с. URL: <https://ces.org.ua/analytics/sources-of-financing-recovery> (дата звернення: 14.11.2025).
7. Статистика реалізації програми «Оселя: регіональний розріз та категорії позичальників. ПрАТ "Укрфінжитло". 2025. URL: <https://ukrfinzhytlo.in.ua/e-oselya-stats> (дата звернення: 17.11.2025).

УДК 336.64:004.738.5

Обмок І.О.,
здобувачка вищої освіти
Державний торговельно-економічний університет
Уманців Г.В.,
к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування
Державний торговельно-економічний університет

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ЦИФРОВІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ: ВІД EXCEL ДО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Автоматизація фінансового обліку - це процес впровадження цифрових технологій і програмних продуктів для виконання облікових операцій із мінімальним втручанням людини, для того, щоб прискорити виконання рутинних завдань та підвищити точність розрахунків.

Одним із ключових аспектів цифрової трансформації облікових процесів є виділення трьох основних напрямів автоматизації: поширені електронні облікові системи, хмарні рішення; застосування штучного інтелекту.

У межах першого напрямку автоматизації йдеться про впровадження корпоративних систем класу ERP, інтегрованих з CRM і спеціалізованими бухгалтерськими платформами. Такі системи дозволяють звести до мінімуму ручне введення, підвищити швидкість закриття місяця та покращити узгодженість між підрозділами [1].

Другим важливим напрямом є перехід до хмарних облікових сервісів. Хмарні платформи дозволяють доступ до облікової інформації «з будь-якого місця», спільну роботу в реальному часі, автоматичне оновлення даних і зменшення потреби в локальних ІТ-ресурсах. Цей напрям робить облік більш гнучким, доступним і здатним реагувати на сучасні виклики [2].

Нарешті, третій напрям - застосування ІІ та машинного навчання. За допомогою таких технологій можна автоматично виявляти аномалії, прогнозувати фінансові результати та генерувати аналітичні звіти.

Як зазначає М. Сороколіт, впровадження автоматизованих систем обліку дозволяє значно скоротити час на виконання рутинних операцій, зменшити обсяг ручної праці та підвищити точність обробки даних у режимі реального часу [3].

Наприклад, навіть без застосування складних ERP-систем або спеціалізованих програм штучного інтелекту, можливості автоматизації фінансового обліку можна реалізувати за допомогою звичайних хмарних інструментів, зокрема Google Sheets. У цій платформі вже інтегровані елементи штучного інтелекту, які суттєво спрощують обробку та аналіз даних [4]. А до Microsoft Excel можна приєднувати додаткові модулі-доповнення, які суттєво розширюють функціонал і допомагають автоматизувати процеси.

Окрім хмарних сервісів та інтелектуальних функцій електронних таблиць є важливим аналіз інструментів, що дозволяють працювати з великими масивами

фінансових даних - зокрема, мов запитів. Однією з найпоширеніших і найефективніших технологій у цьому напрямі є SQL.

Мова SQL відіграє ключову роль у формуванні звітності та аналітиці фінансових даних, оскільки дає змогу не просто зберігати таблиці, а задавати гнучкі запити на вибірку, агрегування та трансформацію інформації. Наприклад, у базі даних можна вибрати всі операції за певний період, згрупувати їх за статтями витрат, обчислити підсумки та сформувати агреговану таблицю [5].

Окрім SQL, значну роль у сучасній автоматизації фінансового обліку відіграють сервіси візуалізації та автоматизації. Інструменти на кшталт Power BI, Tableau або Google Data Studio дають змогу інтегрувати дані з різних джерел, створювати дашборди та відстежувати показники в режимі реального часу [6].

Впровадження систем автоматизації фінансового обліку стикається з низкою суттєвих бар'єрів, які можуть гальмувати перехід до цифрових облікових процесів.

По-перше, це висока вартість впровадження програмних рішень. Бюджетні установи і підприємства малого та середнього бізнесу вказують, що навіть базові системи автоматизації потребують значних коштів на ліцензії, налаштування, інтеграцію й супровід.

По-друге, суттєвою перешкодою є недостатня цифрова грамотність працівників. Впровадження нових інформаційних систем передбачає не лише технічну установку, але й підготовку персоналу, адаптацію робочих процесів.

По-третє, одним із ризиків є інформаційна безпека. Автоматизація означає, що фінансові дані зберігаються, обробляються й передаються через мережу. Недостатній контроль, слабкі паролі чи неправильні налаштування доступу можуть призводити до витоків, маніпуляцій або втрати даних.

Автоматизація фінансового обліку продовжить розвиватися, роблячи рутину автоматизованою. По-перше, ІІІ стане доступнішою для малого бізнесу. По-друге, інтеграція різних систем через API дозволить автоматично обмінюватися даними в реальному часі, скорочуючи помилки та економлячи час. Також перспективним є

розвиток цифрової грамотності працівників: навіть базові навички роботи з Google Sheets, SQL або Power BI дають конкурентну перевагу. А безпека даних буде вдосконалюватися разом із автоматизацією. Загалом автоматизація змінює підхід до обліку - від рутинного процесу до аналітичної, стратегічної діяльності.

Список використаних джерел:

1. І. О. Дмитрик, О. В. Загороднюк. Роль BPM, CRM та ERP-систем у цифровій трансформації українського бізнесу. 2024. № 104. DOI 10.32782/2415-8240-2024-104-2-191-201. С. 191-201.
2. Хмарні сервіси 2025: ТОП-3 рішення, які піднімуть ваш бізнес на новий рівень. Режим доступу: <https://ucloud.ua/shho-take-hmarni-servisy/> (дата звернення 09.11.2025)
3. Сороколіт М. Автоматизація обліку в умовах цифровізації економіки: загальнотеоретичні підходи й окремі практичні питання. *Галицький економічний вісник*. 2022. №89. С. 55-62.
4. Кравченко А. Автоматизація рутини в PPC: створюємо скрипти в Google Sheets за допомогою ШІ. Режим доступу: <https://netpeak.net/uk/blog/avtomatizatsiya-rutini-v-ppc-stvoryuemo-skripti-v-google-sheets-za-dopomogoyu-shi/> (дата звернення 09.11.2025)
5. Сухорукова Г. Як SQL допомагає керувати бізнес-даними? Режим доступу: <https://hub.kyivstar.ua/articles/yak-sql-dopomagaye-keruvaty-biznes-danymy> (дата звернення 09.11.2025)
6. Автоматизація бізнес-аналізу: детальний огляд популярних BI-інструментів. Режим доступу: <https://e5.ua/uk/blogpost-2/avtomatyzatsiya-biznes-analizu-detalnyj-oglyad-populyarnyh-bi-instrumentiv/> (дата звернення 09.11.2025)